

M9 ĒRTI UN ĀTRI SASNIEDZAMA PILSĒTA

Mērķis ir nodrošināt rīdniekiem efektīvu, vieglu un ērtu pārvietošanos Rīgā, kā arī palielināt to pasažieru īpatsvaru, kuri pārvietojas ar sabiedriskā transporta līdzekļiem

Rīgas sasniedzamība starptautiskā mērogā ir ievērojami pieaugusi attīstoties gaisa transportam, 57,2% (2010) no robežšķērsotāju kopskaita Rīgā ierodas izmantojot gaisa satiksmi. Neskatoties uz to, ka pilsētas starptautiskā sasniedzamība uzlabojās, nozīmīga ir arī pārvietošanās iespējamība un kvalitāte pašā pilsētā. Viena no aktuālām tēmām ir transporta infrastruktūras attīstība pilsētā. Lai gan satiksmes uzlabošana pilsētā ir pašvaldības pārziņā, tomēr, privātais investors 2010. gadā ir sniedzis atbalstu satiksmes drošības un organizācijas uzlabošanā – pie tirdzniecības centriem Mols un Dole veicot krustojumu pārbūves un Lielirbes ielā pie Remtes ielas neregulējamu gājēju pāreju aprīkojot ar luksoforiem.

Paralēli transporta tīkla attīstībai pilsētā, tiek domāts arī par informācijas iegūšanas veidiem, tā, piemēram, kopš 2008. gada janvāra ir iespēja sekot līdzi maršrutu kustības sarakstiem un meklēt maršrutus ar mobilā tālruņa palīdzību. Pēc uzņēmuma „Rīgas satiksme” veiktās aptaujas šo pakalpojumu regulāri izmanto 17% mājas lapas apmeklētāji un dažreiz -8%.

Atzinīgi ir vērtēamas arī privātās iniciatīvas velotransporta attīstība – BalticBike velosipēdu nomas sistēmas izveide Rīgā un Jūrmalā (veloparks sastāv no 100 divriteņiem, kas ir izvietoti 11 novietnēs³⁹). Pašlaik Rīgā izbūvēto veloceliņu garums ir 44 km. Pašvaldības iecere zaļo veloceliņa izveide ir saistībā ar „zaļo koridoru” izveidi pilsētā.

Attīstoties idejai par videi draudzīgāku pārvietošanos pilsētā, 2010. gadā Rīgā tika atklāti elektrisko transportlīdzekļu uzlādes punkti: Rīgas pasažieru ostas teritorijā, Merķeļa ielā 3 un degvielas uzpildes stacijā „Kurši” Brīvības gatvē 299.

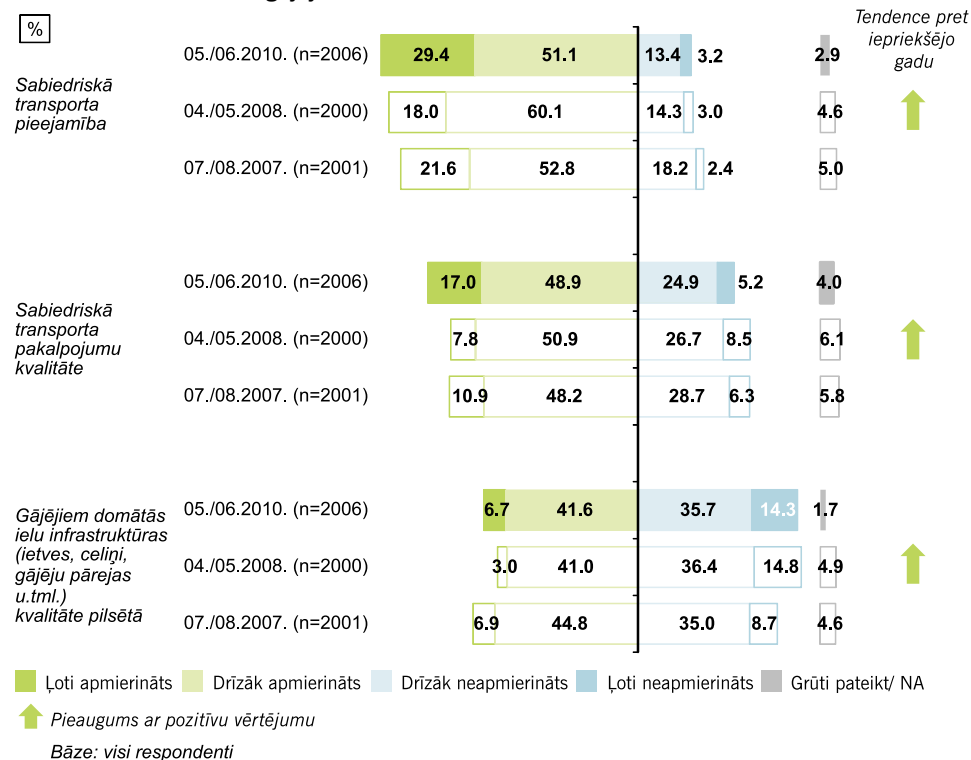
Satiksmē ir tā joma pilsētā, ko iedzīvotāji atzinīgi novērtē, gan kā pašvaldības labo darbu, gan kā problēmu. Kā liecina 2010. gada SKDS veiktā Rīgas iedzīvotāju aptauja, iedzīvotāji norāda, ka ir vērojami uzlabojumi satiksmes jomā – sabiedriskais transports tiek uzlabots, notiek ielu remonts, tiek veikta veloceliņu būvniecība u.c., bet tai pašā laikā šīs pašas sfēras min arī pie pirmām kārtām veicamajiem darbiem pilsētā.

³⁹ www.balticbike.lv

2010. gadā tika veikta iedzīvotāju aptauja par ērtu un ātri sasniedzamu pilsētu, kurā respondenti tika uzdoti jautājumi par viņu apmierinātību ar sabiedriskā transporta kvalitāti un tā pieejamību. 80,5% aptaujāto respondentu atzina, ka ir apmierināti ar sabiedriskā transporta pieejamību, savukārt neapmierināti bija 16,6%. Ar sabiedriskā transporta kvalitāti 65,9% respondentu ir apmierināti, bet 29,8% neapmierināti, savukārt ar gājējiem domātās ielu infrastruktūras kvalitāti apmierināti ir 48,3%, bet 50% respondentu ir neapmierināti. 2010. gada vērtējums ir labāks nekā 2008.gadā, bet ir aptuveni tāds pats kā 2007. gadā (9.1. attēls).

9.1. attēls

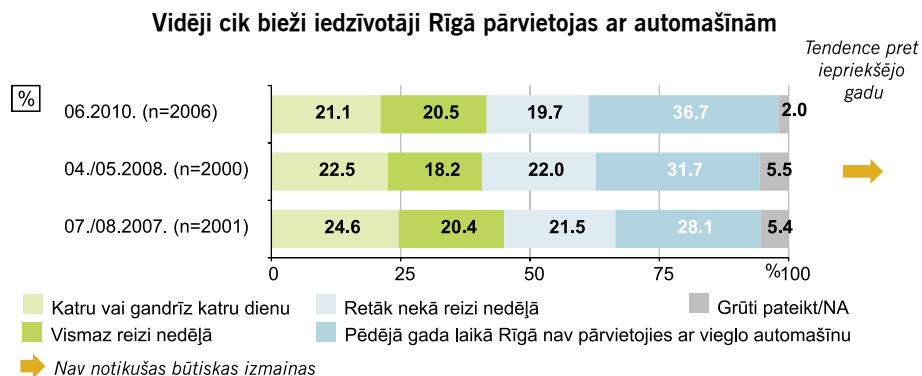
Iedzīvotāju apmierinātība ar sabiedriskā transporta pieejamību un pakalpojumu kvalitāti un gājējiem domātās ielu infrastruktūras kvalitāti

Avots: Sabiedriskās domas pētījums „Rīgas iedzīvotāju apmierinātības ar pašvaldību indikatori”, SKDS, 2010.g. maijs-jūnijs.

2010. gadā salīdzinot ar 2008. gadu nav būtiski mainījies to iedzīvotāju īpatsvars, kas katru dienu vai gandrīz katru dienu vai vismaz reizi nedēļā Rīgā pārvietojas ar automašīnām, tomēr, atšķirība ir vērojama salīdzinājumā ar 2007. gada datiem. Tas skaidrojams, gan ar ekonomiskā stāvokļa pasliktināšanos, kā dēļ daļa iedzīvotāju sāka izmantot alternatīvus pārvietošanās veidus – sabiedriskais transports, velosipēdi vai izvēlējās iet ar kājām.

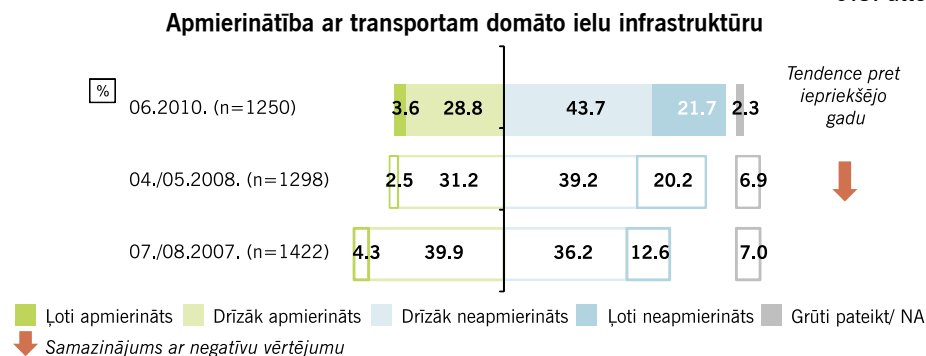
9.2. attēls

Avots: Sabiedriskās domas pētījums „Rīgas iedzīvotāju apmierinātības ar pašvaldību indikatori”, SKDS, 2010.g. maijs-jūnijs.

Kā liecina SKDS aptaujas rezultāti, katru gadu pieaug to iedzīvotāju skaits, kuri nav apmierināti ar transportam domātās ielu infrastruktūras kvalitāti pilsētā - 2010.gadā 65,4%, 2008. gadā 59,4%, 2007. gadā 48,8% (9.3. attēls).

9.3. attēls

Avots: Sabiedriskās domas pētījums „Rīgas iedzīvotāju apmierinātības ar pašvaldību indikatori”, SKDS, 2010.g. maijs-jūnijs.

Pārskata gada aptaujā vispozitīvāk sabiedriskā transporta pieejamību vērtē Juglas, Purvciema, Ķengaraga un Zolitūdes iedzīvotāji. Ar sabiedriskā transporta pakalpojumu kvalitāti apmierinātāki ir respondenti no Juglas, Zolitūdes, Ziepniekkalna, Daugavgrīvas un Sarkandaugavas. Salīdzinoši kritisks vērtējums tika sniegts par transportam domāto ielu infrastruktūru – negatīvo vērtējumu biežāk sniedza Zolitūdes, Šķirotavas, Maskavas forštates, Dzirciema un Čiekurkalna iedzīvotāji. Par gājējiem domātās ielu infrastruktūras kvalitāti pilsētā neapmierinātību biežāk pauž Zolitūdē, Maskavas forstatē, Bolderājā, Ķengaragā un Mīlgrāvī dzīvojošie rīdzinieki.

Mērķa ietvaros izvirzīta viena prioritāte un 2 tūlītējie soļi.

Prioritāte Pabeigt Austrumu maģistrāles un Dienvidu tilta pievadceļu būvniecību

Pārskata gadā tika turpināts darbs pie Austrumu maģistrāles posmu projektēšanas un izbūves, kura ietvaros tika veikta:

- Gustava Zemgala gatves un Gaujas ielas divu līmeņu šķērsojuma būvniecība;
- Viestura un Meža prospektu šķērsojuma būvniecības uzsākšana;
- Pabeigta būvprojekta izstrāde no Ieriķu ielas līdz Vietalvas ielai.

Tāpat tika turpināts darbs pie Dienvidu tilta 2. posma (Slāvu maģistrālā transporta mezgla) būvniecības, t.sk.:

- izbūvētas 2 otrā līmeņa satiksmes mezgla estakādes, kas savieno Krustpils ielu ar Piedrujas ielu;
- turpināta trešā līmeņa estakādes būvniecība virzienā no Slāvu dzelzceļa pārvada uz Lubānas ielu;
- demontēts vecais pārvads pār dzelzceļu Slāvu ielā un turpināta otra jaunā pārvada būvniecība pār dzelzceļu.

Kā arī Dienvidu tilta 3. kārtas (Zemgales virziena maģistrālā transporta mezgla) posmu būvniecība, t.sk.:

- apbraucamā ceļa izbūve pie Ziepniekkalna ielas;
- pabeigta pazemes komunikāciju izbūve Ziepniekkalna ielā.

Tūlītējais solis *Uzlabot luksoforu sistēmu*

Pēc 2010. gada datiem Rīgas pilsētā kopumā luksofori ir 324 ielu krustojumos un regulējamās gājēju pārejās. Pārskata gadā četras neregulējamās gājēju pārejas aprīkotas ar luksoforiem: Lielirbes ielā pie Remtes ielas (par privātuņēmuma līdzekļiem), Elizabetes ielā pie Skolas ielas, Kalpaka bulvārī pie Reimersa ielas, Raiņa bulvārī pie Reimersa ielas, kā arī 12 vietās veikti luksoforu remontdarbi. Brīvības ielas un Dzirnavu ielas krustojumā, Brīvības ielas un Elizabetes ielas krustojumā, Brīvības ielas un Ģertrūdes ielas krustojumā, Brīvības ielas un Lāčplēša ielas krustojumā, Brīvības ielas un Stabu ielas krustojumā ir uzstādīti luksofori uz gaismas emisijas diožu bāzes, kas ļauj autovadītājam skaidri redzēt luksofora signālus arī spilgtas saules gaismas apstākļos. Miera, Aristida Briāna un Tallinas ielu krustojumā, Uzvaras bulvāra, Slokas ielas un Raņķa dambja krustojumā, Brīvības, Matīsa un Miera ielu krustojumā, Brīvības, Senču un Pērnavas ielu krustojumā ir uzstādīti luksofori uz gaismas emisijas diožu bāzes, kā arī nomainītas luksoforu statnes un signālkabeļi. Kārļa Ulmaņa un Vienības gatvju krustojumā, Maskavas ielas un Prūšu ielas krustojumā ir mainītas satiksmes organizācijas shēmas un uzstādīti luksoforu sarkanās gaismas indikatori.⁴⁰

Tūlītējais solis *Izbūvēt veloceļu Centrs - Bergi*

2010. gadā Rīgā gandrīz pabeigta veloceļa Centrs–Bergi būvniecība, kuru līdzfinansē Eiropas reģionālās attīstības fonds (būvniecība tika uzsākta 2009. gada nogalē). Tas ir līdz šim nozīmīgākais lietišķās velosatiksmes infrastruktūras projekts Rīgā, jo plānotā veloceļa maršruts ved cauri blīvi apdzīvotai, funkcionāli un ekonomiski aktīvai pilsētas daļai un savieno vairākas nozīmīgas pilsētas apkaimes kā Rīgas vēsturisko centru, Teiku, Šmerli, Juglu un Bergus. Veloceliņš Centrs–Bergi ir 14 kilometrus garš, un tas ir Eiropas nozīmes veloceļu tīkla maršruta *EuroVelo10* posms Rīgas teritorijā.

Budžets

Galvaspilsētā transporta nozarei izlietotais pašvaldības pamatbudžeta finansējums 2010. gadā bija 96,5 milj. Ls, kas ir par 17,5% vairāk nekā 2009. gadā. Nozarei atvēlētie līdzekļi, galvenokārt, tika izlietoti, lai nodrošinātu kvalitatīvus un mūsdienīgām prasībām atbilstošus sabiedriskā transporta pakalpojumus un veiktu satiksmes organizācijas pilnveidošanu.

ES līdzfinansējums

Mērķa ietvaros 2010. gadā tika īstenoti 3 ES līdzfinansēti projekti ar kopējo finansējumu 14,2 miljoni latu. Finansiāli ietilpīgākais projekts saistīts ar pilsētai nozīmīgo Austrumu ma-

ģistrāles – Viestura – Meža prospekta satiksmes pārvada būvniecību. Ar ES līdzfinansējuma palīdzību izbūvēts arī veloceļu Centrs – Bergi.

Secinājumi

Nozare ir kapitālietilpīga, tamdēļ uzlabojumi var notikt pakāpeniski vairāku gadu garumā, jo, kā parāda iedzīvotāju veiktā aptauja – uzlabojumi ir redzami un novērtēti no iedzīvotāju puses, tomēr pašvaldībai vēl ir daudz darāmā šajā sfērā. Turklāt pozitīvi ir vērtējamās privāto partneru iniciatīvas satiksmes uzlabošanai pilsētā.

Nozīmīga ir arī sabiedriskā transporta kustību maršrutu optimizācija, ko pēdējos gados īsteno Rīgas pilsētas pašvaldībā, pagarinot maršrutus, pārskatot dublējošos maršrutus u.c.

Joprojām Rīgā aktuāli ir sastrēgumi, kas īpaši aktualizējas, sākoties mācību laikam septembrī. Būtu noderīgi izvērtēt iespēju ieviest īpašus autobusus, kas noteiktos laikos un maršrutos ved bērnus uz un no skolas. Tādējādi tiktu mazināti sastrēgumi un tiktu uzlabota gaisa kvalitāte pilsētā, ja, piemēram, 30 bērnus uz skolu vestu 1 autobuss, nevis 30 automašīnas.

Nozares eksperta viedoklis

Baiba Bicēna, *Invalīdu un viņu draugu apvienības „Apeiron” vides pieejamības eksperte*

Dzelzceļa stacijās – gan Centrālajā, gan citās – trūkst nojumišu, peroni ir atklātās vietās. Tas pats Rīgas autoostā – kanāla pusē nav nojumītes, kas lietus laikā pasažierus pasargā no lietus. Turklāt pietrūkst arī sabiedriskā transporta maršrutu shēmu pieturvietu nojumītēs, kur ziņojumu dēļa vietu aizņem tikai reklāmas.

Lidostā, autoostā un dzelzceļa stacijā būtu vēlams novietot liela izmēra, krāsainas Rīgas kartes (un mazākas arī citās Rīgas vietās) ar aplīti, kurš norāda „Jūs atrodiēties šeit”.

Neskaidra ir dzelzceļa integrācija pilsētā. Pilsētas ielās trūkst norāžu uz tuvākajām dzelzceļa stacijām. Lietderīgi būtu Rīgas satiksmes mājas lapā iekļaut arī vilcienu kustības sarakstu, un iezīmēt maršrutu shēmu kartē – vismaz Rīgas vai pašu tuvāko novadu robežās.

Pozitīvi jāvērtē zemās grīdas tramvaju ienākšana pilsētā, kurus cilvēki ar kustību traucējumiem jau paspējuši novērtēt. Rīgas satiksmes mājas lapā būtu lietderīgi ievietot to kursēšanas laiku, piemēram, Vācijas pilsētā pieturvietā pie dažiem atiešanas laikiem pievienots burts R, kas nozīmē ratiņkrēsls.

⁴⁰ Rīgas domes Satiksmes departamenta gadagrāmata 2010. gadā